

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Tuna skolområde, läsåret 2016/2017

INNEHÅLL:

1. Lagtexter
2. Tuna skolområde – en beskrivning
3. Vision
4. Förebyggande arbete
5. Enheternas handlingsplan 16/17
6. Åtgärdande arbete

Läsåret 2016/2017

1. "LIKABEHANDLINGSLAGEN" eller "BARN- OCH ELEVSKYDDSLAGEN"

2006-04-01 trädde en ny lag i kraft.

Det formella namnet är

"Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever."

SKOLLAGEN (2010:800)

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

1 §

Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen.

Lagen går längre än övriga diskrimineringslagar eftersom alla former av kränkande behandling, i vilket mobbning ingår, omfattas av den nya lagen. Enligt lagen är det således förbjudet att diskriminera barn och elever enligt ovan. Lagen innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling, som exempelvis mobbning.

Lagen omfattar **all** verksamhet som beskrivs i skollagen och lyfter också fram att **all** personal har ansvar för att agera vid behov.

6 §

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

7 §

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8 §

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

2. Tuna skolområde – en beskrivning

Tuna skolområde består av:

- Grundsärskola, inriktning träningskola, för elever i åldrarna 7-16 år
- Gymnasiesärskola (individuellt program) för elever i åldrarna 16-20 år

De enheter som ingår i Tuna skolområde är:

- Ärsta träningskola för elever 7-12 år
- Odlarskolan 2 för elever 13-21 år
- Idunskolan för elever 7-20 år som förutom utvecklingsstörning har diagnosen autism
- Odlarskolan 1 för elever 7-20 år på tidig utvecklingsnivå och med flerfunktionsnedsättningar

Utvecklingsnivån på eleverna inom Tuna skolområde har en mycket stor spännvidd. Detta gör att delar av Plan mot diskriminering och kränkande behandling ser olika ut på olika enheter.

I riktlinjerna för arbetet med Plan mot diskriminering och kränkande behandling står:

”Arbetet med att motverka diskriminering och annan kränkande behandling samt främja likabehandling av barn och elever måste utgå från de lokala förutsättningarna och behoven”

Särskola, inriktning träningskola

Denna skolform är till för barn och ungdomar med medelsvår till mycket svår utvecklingsstörning. Många elever har också olika typer av funktionsnedsättningar som t ex syn- och hörselnedsättningar, rörelsehinder och autism. Flertalet elever har språkstörningar eller inget tal alls.

Kursplanerna för träningskolan omfattar fem större ämnesområden: estetisk verksamhet, kommunikation, motorik, vardagsaktiviteter och verklighetsuppfattning.

Kursplanerna för gymnasiesärskolans individuella program omfattar sex större ämnesområden: Estetisk verksamhet, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, natur och miljö, individ och samhälle, språk och kommunikation.

Verksamhetens övergripande målsättning är att stödja eleverna till en allsidig utveckling som en god grund för ett meningsfullt vuxenliv.

Mot denna bakgrund blir det tydligt att arbete med att motverka diskriminering och kränkande behandling inom träningskolan inte i första hand handlar om att förhindra mobbning eller annan kränkande behandling elever emellan. Det är inte heller realistiskt att formulera ordningsregler som är tillämpbara och begripliga/greppbara för alla elever.

Därför kommer ett ännu större ansvar att vila på alla vuxna inom skolan att i både ord och handling uppträda som förebilder som eleverna känner sig trygga med och kan försöka efterlikna. Då eleverna ofta saknar förmåga att tala för sig själva och i ord uttrycka om de upplever sig felaktigt bemötta, så blir det extra viktigt att ta signaler från föräldrar och personal på stort allvar. Skolans skyldighet att utreda gäller så fort man har fått kännedom om att det förekommit kränkningar.

3. Vision

Hos oss känner sig alla barn och elever trygga och bemöts och behandlas med respekt. Vår verksamhet är fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Varje elev skall känna trygghet, tillit och glädje i sin skoldag. Varje elevs möjligheter och styrkor skall tas till vara.

4. Förebyggande arbete

Alla som arbetar inom Tuna skolområdes tar avstånd från varje form av kränkning av elev, vare sig det gäller elev – elev eller vuxen – elev. Det ligger i verksamhetens natur att personalen är uppmärksam på hur eleverna mår. **Tidig upptäckt** av trakasserier eller kränkningar minskar den utsatta elevens lidande.

1. Genom att **personalen vistas bland eleverna** under skoldagens olika aktiviteter och är uppmärksam på det som sker, kan början till trakasserier upptäckas.
2. Inför **utvecklingssamtalet** bör alltid elevens sociala situation i skolan uppmärksammas.
3. Samtal kring bemötandefrågor och förhållningssätt förs kontinuerligt i personalgrupperna.
4. Personal deltar i utbildningsinsatser kring bemötandefrågor.

Tuna skolområdes lokala mål läsåret 2016/17

På Tuna skolområde är elevernas vilja och åsikter viktiga för utveckling av verksamheten. En elevenkät har arbetats fram under föregående läsårs vårtermin. Under läsåret 16/17 ska elevenkäten för första gången användas som underlag för kommande utvecklingsarbete.

1. Enheterna diskuterar elevenkätens frågor och dess innebörd och uppdaget att ha tolkningsföreträde.
2. Plan mot diskriminering och kränkande behandling implementeras i arbetet med eleverna. Varje enhet arbetar fram minst ett exempel på hur de konkret arbetar med eleverna och plan mot diskriminering och kränkande behandling i undervisningen.

5. Enheternas handlingsplan 2016/2017

Plan mot diskriminering och kränkande behandlings mål och åtgärder ska vara konkreta och utformas efter aktuella behov av åtgärder. Nedan följer en beskrivning av hur man på de olika enheterna kommer att arbeta mot diskriminering och kränkande behandling under kommande läsår.

Enheternas aktiviteter från LVP 16/17

Odlarskolan 1

1. Att på blockmöten/klassmöten diskutera frågorna från elevenkäten om trivsel och trygghet. Kollegiala samtal kan föregås av observationer.
2. Observationer utifrån enkäten om elevers trivsel och trygghet. Kollegiala resonemang (på verksamhetsträffar/APT i helgrupp och blockvis) utifrån observationerna samt olika fallbeskrivningar gällande kränkande behandling. Återknyta till förra läsårets resonemang om vad en kränkning kan vara. Vi tar hjälp av metoden ”kuben” från modigt medarbetarskap.
Visa gott föredöme i uppträdande. Att våga säga stopp om jag ser/tolkar en kränkande behandling.
Att sträva efter att minimera ensamarbete i omvårdnadssituationer. Kartlägga när, var och hur.
Genom tydliggörande pedagogik förebygger vi kränkningar och skapar en trygg och positiv miljö för våra elever.
Konkret gränssättande för eleverna.

Odlarskolan 2

1. Vi kommer att arbeta med elevenkäten för att ta reda på hur våra elever upplever skolan. Vi arbetar t.ex. med sociala berättelser som stöd med en eller flera elever i grupp. Det blir viktigt att skapa ett tillåtande klimat på vår skola och det gör vi genom att ha återkommande diskussioner på APT, pedagogmöten och assistentmöten för att få ett gemensamt förhållningssätt.
2. Arbetet redovisas på gemensam temadag och miljögruppen arbetar med dessa frågor.

Ärsta träningskola

1. All personal kommer att arbeta med elevenkäten. De elever som har förmåga att svara på enkäten får göra det. Elevernas svar och personalens tolkningar diskuteras och leder till ett lärande för alla.
2. Vi vuxna strävar ständigt efter att vara goda förebilder för våra elever. Personalen diskuterar och arbetar för att ha ett gemensamt förhållningssätt i sitt arbete, vilket skapar trygghet för eleverna.
Vi skapar miljöer och situationer där alla våra elever kan samspela så mycket som möjligt. Vi är uppmärksamma på alla situationer som kan upplevas kränkande för våra elever.

Iduskolan

1. Genomföra elevenkäten.

All personal ges möjlighet och tid till att vara involverad i diskussionerna.

Personalen är lyhörd och närvarande vid elevernas aktiviteter.

Gå via elevenkäten vi genomfört och diskutera resultatet för se hur vi kan arbeta vidare.

Diskutera i personalgruppen, hur vi stöder eleverna, så att kränkning inte inträffar.

2. Stötta eleverna i att hitta bra sätt att vara med varandra.

Personalen på skolan arbetar aktivt med att vara positiva förebilder.

Exempelvis använda handdockor, kompisböcker, drama och sociala berättelser.

Kartlägga situationer där det finns risk för kränkning, för att kunna förebygga.

Personalen arbetar aktivt med utmaningar och problemskapande beteende kring varje enskild individ.

Kommunikation

Innehållet i Plan mot diskriminering och kränkande behandling förankras kontinuerligt

- med eleverna i **det dagliga arbetet**
- i personalgruppen på **arbetsplatsträffar**
- med personalrepresentanter och fackliga organisationer i **samverkansgrupp**
- med föräldrar på **föräldramöten och skolråd**

Ordningsregler och antimobbingsplaner på respektive enhet utarbetas i den mån det är möjligt tillsammans med eleverna.

Utvärdering och revidering av Plan mot diskriminering och kränkande behandling sker årligen

- med föräldrar på skolråd i oktober
- med personalgrupperna i början av varje läsår i det systematiska kvalitetsarbetet på Tuna skolområde.

6. Åtgärdande arbete

Om barn/elev utsätts för kränkande behandling av personal

Alla vuxna i skola och fritidshem har ett ansvar för att säkerställa att inga barn/elever inom verksamheten utsätts för kränkning eller annan diskriminering. Detta gäller såväl andra barn/elever som personal.

Den som gjort iakttagelser måste uppmanas att prata med berörd arbetskamrat om det som iakttagits alternativt prata med sin närmaste chef.

Därefter följs Barn- och utbildningsförvaltningens rutiner avseende kränkande behandling och diskriminering.

Antimobbningsplan – Tuna

Förebyggande åtgärder:

- Kontinuerlig diskussion med elever enskilt och i storgrupp om hur vi bemöter varandra

Om mobbning skulle upptäckas vidtas följande åtgärder:

- Prata med berörda personer
- Föräldrakontakt, upprätta åtgärdsplan, informera skolledning och vid behov elevvårdskonferens

Viktigt att **händelser dokumenteras** noggrant liksom de åtgärder som vidtas.